

Prayers of Renewal

Biblical Inspirations in the Liturgy of Yamim Noraim

Class #1: Psalm 27 [“I’David Hashem]: Finding Refuge from Guilt and Embracing Responsibility

adinablaustein@gmail.com

Midrash Shochoer Tov

שנאמר תמלאמו נפשי (שמות טו ט), אמר ר' שמואל בר נחמני אין הרשע יוצא מן העולם עד שנוטל (כח) איפופסין שלו לתוך פיו, (כט) הדא הוא דכתיב ארדף אשיג (צט), נרדוף נשיג אין כתיב כאן, אלא ארדף אשיג, כלומר ארדף אשיג, נחלק אין כתיב כאן, אלא אחלק, אהלק: צרי ואויבי לי המה בשלז ונפלו. שנאמר וניער פרעה והילו בים סוף (הגלים קלו טו), סכאן ואילך אמרו ישראל אם תהנה עלי סחנה של מצריים, לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה של עמלק, (ל) בזאת אני בוסח בהקב"ה :

[ד] (לא) רבנין פתרי קרא בראש השנה וביום הכפורים. (לב) אורי בראש השנה, שהוא יום הדין, שנאמר והוציא כאור צדק ומשפטך כצהרים (הגלים לו ו). וישעי ביום הכפורים, שיושיענו ויטהול לנו על כל עונותינו. בקרוב עלי מרעים, (לג) אלו שרי אומות העולם. לאכול את בשרי, (לד) שהם באים לקטרני את ישראל ליום הדין. צרי ואויבי לי, (לה) את מוצא השמן בנימטריא שס"ה כמנין ימות השנה הטר חד, כל ימות השנה יש רשות להשמן להשמן לישראל, חוץ מיום הכפורים, (לו) אמר ליה הקב"ה אין לך רשות ליגע בהן, אף על פי כן לך וראה בסה

הערות ותקונים

וזנלפס ונפסיקתא וכו"ר מנבל הכחזב התיזנו ורלו את יוסת ה' (שמות י"ד י"ג): (כח) איפופסין. סי'

תהילים כ"ז

(א) לְדוֹד וְה' | אֹרְי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא ה' | מְעוֹז-חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד: (ב) בְּקֶרֶב עָלִי | מְרַעִים
 לֶאֱכֹל אֶת-בְּשָׂרֵי צָרִי וְאִיְבֵי לִי הֵמָּה כְּשִׁלּוֹ וְנִפְלוּ: (ג) אִם-תַּחֲנֶה עָלִי | מַחֲנֶה לֹא-יִירָא לְבִי
 אִם-תִּקְוֶם עָלִי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח: (ד) אַחַת | שְׁאַלְתִּי מֵאֵת-ה' | אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבֹתִי
 בְּבֵית-ה' | כָּל-יְמֵי חַיִּי לַחַזוֹת בְּנַעַם-ה' | וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: (ה) כִּי יִצְפְּנֵנִי | בְּסִכָּהּ בַּיּוֹם רָעָה
 יִסְתַּרְנִי בְּסִתְרֵי אֱהָלוֹ בְּצוּר יְרוּמָמַי: (ו) וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי עַל אִיְבֵי סְבִיבוֹתַי וְאֲזַבְחָהּ
 בְּאֱהָלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֲזַמְרָה לָהּ: (ז) שְׁמַע-ה' | קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי: (ח) לָךְ |
 אֲמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָנַי אֶת-פְּנֵיךְ ה' | אֲבַקֵּשׁ: (ט) אֶל-תִּסְתַּר פְּנֵיךְ | מִמֶּנִּי אֶל תִּטְבֹּאֵף עַבְדְּךָ
 עֲזַרְתִּי הֵייתָ אֶל-תִּטְשֵׁנִי וְאֶל-תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹקֵי יִשְׁעַי: (י) כִּי-אֲבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וְה' | יֶאֱסַפְנִי: (יא)
 הוֹרֵנִי ה' | דֹּרְכְךָ וְנַחֲנִי בְּאֵרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי: (יב) אֶל-תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרִי כִּי קִמּוּ-בִי עֲדֵי-
 שִׁקָּר וַיִּפַּח חֶמְס: (יג) לֹלֵא הָאֱמַנְתִּי לְרֹאוֹת בְּטוֹב-ה' | בְּאֶרֶץ חַיִּים: (יד) קוּזָה אֶל-ה' | חֲזַק
 וַיֵּאֱמֶן לְבָבְךָ וְקוּזָה אֶל-ה': {פ}

Part One: Psalm 27: 1-3 Trust in God

(1) Of David.

The LORD is my light and my help;
whom should I fear? The LORD is the
stronghold of my life, whom should I dread? (2)
When evil men assail me (*Or “to slander me”;*) to
devour my flesh—a—it is they, my foes and my
enemies, who stumble and fall. (3) Should an
army besiege me, my heart would have no fear;
should war beset me, still would I be confident.

(א) לְדָוִד | ה' | אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֶּנִּי
אֵיךָ ה' מְעוֹז־חַיִּי מִמֶּנִּי אֶפְחָד:
(ב) בְּקִרְבִּי עָלַי | מְרַעִים לֹאכֹל אֶת-
בְּשָׂרִי צָרִי וְאִיבֵי לִי הֵמָּה כְּשִׁלּוֹ
וְנִפְלוּ: (ג) אִם-תַּחֲנֶה עָלַי | מִחֲנֶה
לֹא-יִירָא לְבָבִי אִם-תִּקְוֶם עָלַי
מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח:

Part Two: Psalm 27: 4- 6 Desire for God's Presence

(4) One thing I ask of the LORD, only that do I seek: to live in the house of the LORD all the days of my life, to gaze upon the beauty of the LORD, .to frequent His temple.

(5) He will shelter me in His pavilion on an evil day, grant me the protection of His tent, raise me high upon a rock. (6) Now is my head high over my enemies round about; I sacrifice in His tent with shouts of joy, singing and chanting a hymn to the LORD.

(ד) אֶחָת | שְׁאַלְתִּי מֵאֵת־ה'
 אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבִתִּי בְּבֵית־ה'
 כָּל־יְמֵי חַיֵּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־ה'
 וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: (ה) כִּי יִצְפְּנֵנִי
 | בְּסֹכֶה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי
 בְּסִתָּר אֶהְלוּ בְּצוּר יְרוּמָּמַי: (ו)
 וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי
 סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבַּחַהּ בְּאֶהְלוּ זְבַחִי
 תְּרוּעָה אֲשִׁירָה וְאֶזְמְרָה לָהּ:

Part Three: Psalm 27: 7-10 Seeking God's Help

(7) Hear, O LORD, when I cry aloud; have mercy on me, answer me. (8) In Your behalf- my heart says: "Seek My face!" O LORD, I seek Your face. (9) Do not hide Your face from me; do not thrust aside Your servant in anger; You have ever been my help. Do not forsake me, do not abandon me, O God, my deliverer. (10) Though my father and mother abandon me, the LORD will take me in.

(ז) שְׁמַע־ה' קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי
 וְעֲנֵנִי: (ח) לְךָ | אִמַּר לְבִי
 בִּקְשׁוּ פָנַי אֶת־פְּנֵיךָ ה' אֲבַקֵּשׁ:
 (ט) אַל־תַּסְתֵּר פְּנֵיךָ | מִמֶּנִּי
 אַל תִּטְּבֵאֵךְ לְעַבְדְּךָ עֲזָרְתִּי
 הָיִיתָ אֶל־תִּטְּשֵׁנִי וְאֶל־תִּעְזָבֵנִי
 אֱלֹהֵי יִשְׁעַי: (י) כִּי־אָבִי וְאִמִּי
 עֲזָבוּנִי וְה' יֶאֱסֹפֵנִי:

Psalm 27 Part Four: 11-13

Seeking Hope

(11) Show me Your way, O LORD,
and lead me on a level path
because of my watchful foes. (12) Do
not subject me to the will of my foes, for
false witnesses and unjust accusers
have appeared against me. (13) Had I
not the assurance that I would enjoy
the goodness of the LORD in the land
of the living...

(יא) הוֹרֵנִי ה' וְיָרַכְךָ וְנַחֲנִי
בְּאֶרֶח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי:
(יב) אֶל־תִּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרֵי כִי
קְמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וַיִּפְחֵ
חֶמְסִ: (יג) לֹא־אֵלֵּא הַאֲמִנְתִּי
לְרֵאוֹת בְּטוֹב־ה' בְּאֶרֶץ חַיִּים:

Psalm 27:14 Conclusion - Response to Psalmist

(14) Look to the LORD; be
strong and of good courage!
O look to the LORD!

(יָד) קִוְיָה אֱלֹהֵי חֲזֹק
וַיֵּאמֶץ לִבִּי וְקִוְיָה
אֱלֹהֵי: {פ}

Exodus 21

וְכִי־יִזְדֶּה אִישׁ עַל־יְרֵעֵהוּ לְהַרְגֹוּ בְעָרְמָה מִיַּעַם מִזְבְּחֵי תִקְוָנוּ לְמוֹת: {ס}

When one party schemes against another and kills through treachery, you shall take that person from My very altar to be put to death.

... (2) you shall set aside three cities in the land that your God ה' is giving you to possess. (3) You shall survey the distances, and divide into three parts the territory of the country that your God ה' has allotted to you, so that any [man]*[man] See note at 4.42. who has killed someone*who has killed someone See note at 4.42. may have a place to flee to.— (4) Now this is the case of the killer who may flee there and live: one who has slain another unwittingly, without having been an enemy in the past. (5) For instance, a man goes with another fellow into a grove to cut wood; as his hand swings the ax to cut down a tree, the ax-head flies off the handle and strikes the other so that he dies. That man shall flee to one of these cities and live.— (6) Otherwise, when the distance is great, the blood-avenger, pursuing the killer in hot anger, may overtake him and strike him down; yet he did not incur the death penalty, since he had never been the other's enemy.

... (ב) שְׁלוֹשׁ עָרִים תְּבַדִּיל לְךָ בְּתוֹךְ אֶרֶץְךָ אֲשֶׁר
 ה' יֵאֱלֶיךָ נָתַן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ: (ג) תִּכְיֶן לְךָ הַדֶּרֶךְ
 וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אֶרֶץְךָ אֲשֶׁר יִנְחִילְךָ ה'
 יֵאֱלֶיךָ וְהָיָה לְנוֹס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ: (ד) וְזֶה דְבַר
 הַרְצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוֹס שָׁמָּה וְחִי אִשֶׁר יִכֶּה אֶת־
 רֵעֵהוּ בְּבַל־יִדְעַת וְהוּא לֹא־שָׂנֵא לוֹ מִתְּמַל
 שְׁלֵשִׁם: (ה) וְאִשֶׁר יָבֵא אֶת־רֵעֵהוּ בַּעֲרֵף לְחֹטֵב
 עֵצִים וְנִדְחָה יָדוֹ בַּגִּרְזֵן לְכַרֵּת הָעֵץ וְנִשְׁלַח
 הַבְּרוֹז לְמִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וּמָת הוּא יָנוֹס
 אֶל־אֶחָת הָעָרִים־הָאֵלֶּה וְחִי: (ו) פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל
 הַדָּם אַחֲרַי הַרְצֵחַ כִּי־יַחֵם לְבָבוֹ וְהִשְׁיִגּוֹ כִּי־
 יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נַפְשׁוֹ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מוֹת
 כִּי לֹא שָׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שְׁלֵשׁוֹם:

... (11) If, however, a man who is the enemy of another lies in wait and sets upon [the victim] and strikes a fatal blow and then flees to one of these towns, (12) the elders of his town shall have him brought back from there and shall hand him over to the blood-avenger to be put to death; (13) you must show him no pity. Thus you will purge Israel of the blood of the innocent,*purge Israel of the blood of the innocent Cf. Num. 35.33–34. and it will go well with you.

יֵא (א) וְכִי־יְהִי אִישׁ שֹׁנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב
 לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וּמָת וְזָס אֶל־
 אַחַת הָעָרִים הָאֵל: (יב) וְשָׁלְחוּ זְקֵנֵי
 עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד
 גֹּאֵל הַדָּם וּמָת: (יג) לֹא־תַחֲוֹס עֵינֶךָ
 עָלָיו וּבְעֶרְתָּ דַם־הַנֶּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב
 לָךְ: {ס}

...(15) A single witness may not validate against an [accused] party any guilt or blame for any offense that may be committed; a case can be valid only on the testimony of two witnesses or more.*more See note at 17.6. (16) If someone appears against another party to testify maliciously and gives incriminating yet false testimony, (17) the two parties to the dispute shall appear before ה', before the priests or magistrates in authority at the time, (18) and the magistrates shall make a thorough investigation. If the one who testified is a false witness, having testified falsely against a fellow Israelite, (19) you shall do to the one as the one schemed to do to the other. Thus you will sweep out evil from your midst; (20) others will hear and be afraid, and such evil things will not again be done in your midst. (21) Nor must you show pity: life for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.

(טו) לֹא־יִקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עוֹן וְלְכָל־חַטָּאת בְּכָל־חַטָּא אֲשֶׁר יַחֲטֵא עַל־פִּי | שְׁנַיִ עֵדִים אֹו עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יִקוּם דָּבָר: (טז) כִּי־יִקוּם עַד־חָמָס בְּאִישׁ לְעֲנֹת בּוֹ סָרָה: (יז) וְעַמְדוֹ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לְפָנָי הִי לְפָנָי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַיָּמִים הָהֵם: (יח) וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטֵב וְהֵנָּה עַד־שֶׁקֶר הָעֵד שֶׁקֶר עָנָה בְּאָחִיו: (יט) וְעֲשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבְעֶרְתַּת הָרַע מִקֶּרְבְּךָ: (כ) וְהַנְּשֹׂאֲרִים יִשְׁמְעוּ וַיִּרְאוּ וְלֹא־יִסְכּוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרַע הַזֶּה בְּקֶרְבְּךָ: (כא) וְלֹא תַחֹס עֵינֶךָ נַפֶּשׁ בְּנַפֶּשׁ עֵין בְּעֵין שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרֶגֶל: {ס}

...(15) A single witness may not validate against an [accused] party any guilt or blame for any offense that may be committed; a case can be valid only on the testimony of two witnesses or more.*more See note at 17.6. (16) If someone appears against another party to testify maliciously and gives incriminating yet false testimony, (17) the two parties to the dispute shall appear before ה', before the priests or magistrates in authority at the time, (18) and the magistrates shall make a thorough investigation. If the one who testified is a false witness, having testified falsely against a fellow Israelite, (19) you shall do to the one as the one schemed to do to the other. Thus you will sweep out evil from your midst; (20) others will hear and be afraid, and such evil things will not again be done in your midst. (21) Nor must you show pity: life for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.

(טו) לֹא־יִקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עוֹן וְלְכָל־חַטָּאת בְּכָל־חַטָּא אֲשֶׁר יַחַטָּא עַל־פִּי | שְׁנַיִ עֵדִים אֹו עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יִקוּם דָּבָר: (טז) כִּי־יִקוּם עַד־חָמָס בְּאִישׁ לְעֵנֹת בּוֹ סָרָה: (יז) וְעַמְדוֹ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לְפָנָי הִי לְפָנָי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַיָּמִים הָהֵם: (יח) וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטֵב וְהֵנָּה עַד־שֹׁקֵר הָעֵד שֹׁקֵר עֲנֶה בְּאָחִיו: (יט) וְעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבְעֵרַת הָרֶע מִקִּרְבּוֹ: (כ) וְהַנְּשָׂאֲרִים יִשְׁמְעוּ וַיִּרְאוּ וְלֹא־יִסְפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרֶע הַזֶּה בְּקִרְבּוֹ: (כא) וְלֹא תַחֹס עֵינֶךָ נַפֶּשׁ בְּנַפֶּשׁ עֵין בְּעֵין שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרֶגֶל: {ס}

Mishneh Torah, Murderer and the Preservation of Life 5:12

The altar in the Temple serves as a haven for killers. This is derived from Exodus 21:14, which states with regard to a person who kills intentionally: "You shall take him from My altar to die." One can derive from this, that one who kills unintentionally should not be killed at the altar. Thus, if a person kills unintentionally and takes refuge at the altar, and the blood redeemer kills him there, he should be executed as if he killed him in a city of refuge.

הַמִּזְבֵּחַ קוֹלֵט שְׁנֵאֵמַר בְּהוֹרֵג בְּזִדּוֹן
(שְׁמוֹת כ"א י"ד) "מֵעַם מִזְבְּחֵי תִקְחֵנוּ
לְמוֹת" מִכָּל שֶׁהוֹרֵג בְּשִׁגְגָה אִינוּ נֶהְרָג
בַּמִּזְבֵּחַ לְפִיכֶךָ הַהוֹרֵג בְּשִׁגְגָה וְקָלְטוּ
מִזְבֵּחַ וְהָרְגוּ שֵׁם גּוֹאֵל הַדָּם הֵרִי זֶה נֶהְרָג
עָלָיו כְּמִי שֶׁהָרְגוּ בְּתוֹךְ עִיר מִקְלָט:

1 Samuel 22: 11-18

Is that why all of you have conspired against me? For no one informs me when my own son makes a pact with the son of Jesse; no one is concerned for me and no one informs me when my own son has set my servant in ambush^e against me,

as is now the case.” Ahimelech replied to the king, “But who is there among all your courtiers as trusted as David, son-in-law of Your Majesty and obedient to your bidding,^f and esteemed in your household? This is the first time that I inquired of God for him; I have done no wrong.^g Let not Your Majesty find fault with his servant [or] with any of my father’s house; for your servant knew nothing whatever about all this.” But the king said, “You shall die, Ahimelech, you and all your father’s house.” And the king commanded the guards standing by, “Turn about and kill the priests of the LORD, for they are in league with David; they knew he was running away and they did not inform me.” But the king’s servants would not raise a hand to strike down the priests of the LORD.

Thereupon the king said to Doeg, “You, Doeg, go and strike down the priests.” And Doeg the Edomite went and struck down the priests himself; that day, he killed eighty-five men who wore the linen ephod.^h

כִּי־קִשְׁרָתֶם כָּלְכֶם עָלַי וְאִין־גִּלְה אֶת־אֲזָנִי בְכַרְת־בְּנֵי עַם־בֶּן־יִשִׁי וְאִין־חִלָּה מִכֶּסֶם הַמֶּלֶךְ מִי־אֶחָד מִכֶּסֶם הַמֶּלֶךְ מִי־אֶחָד מִכֶּסֶם הַמֶּלֶךְ מִי־אֶחָד מִכֶּסֶם הַמֶּלֶךְ

יִשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־אֲחִימֵלֵךְ בֶּן־אֲחִיטוֹב הַכֹּהֵן וְאֶת־כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בְּבֵן וַיִּבְאוּ כָל־מִלְחָמָה: {ס} וַיֹּאמֶר שְׂאוּל שְׂמַע־נָא בֶן־אֲחִיטוֹב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ (לְדוֹאֵג) קִב אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי־גַם־יָדָם עַם־דָּוִד וְכִי־יָדְעוּ כִּי־בִרְחָ הוּא וְלֹא־גָלוּ אֶת־[אֲזָנִי]